

prediker meer
dat dit aan
de Kerk des
men.

J. W.

van Gezelle.

zelfsprekend,
van Kerstmis,
es poëzie ont-

ar de jaargang
s nog niet ten
u die Gezelle-
en een Paasch-
Vrijdag en het
ta- en Pinkster-
n, hebben we
s Feestklanken

e-bundels vele.
en aard en het
vinden in zijn
ruiste God", in
rijdag" en "O,
gedichtjes" het
oor mij" en er

ij hier afschrij-
e over den ge-
noeten we wel
k den vromen

s,
en

noten

an.

is de zin vol-
liefdevol van U
effen en moge
hart voor altijd

s typisch voor-
den gestorven
len grond en de

67

it niet allen? —
geest, zijn mys-

islieden staat
een juichtoon.
feestlied ook in
it:

Paaschen, Paaschen,
vrij voortaan,
heeft Hij hout en
steen en ijzer
overwonnen,
die, Verrijzer,
Hallelujah!
één uit al,
leeft en immer
leven zal!

Paaschen, Paaschen,
dwaze mannen
dachten Hem in 't
graf te spannen
met Pilatus'
zegelmerk.
Paaschen, Paaschen,
ijdel werk,
ijdel waken.
God almachtig
is verzezen
eigenkrachtig.
Hallelujah!

dóór den steen,
eër de zonne in
't oosten scheen.

Paaschen, Paaschen,
luide klinken
nu de taal van
lerke en vinke,
nu de taal van
mensche en dier!
Paaschen, Paaschen,
wijdt het vier,
wijdt het licht en
spijs de lampen,
laat den blauwen
wieroek dampen:
Hallelujah!

God is groot
overwinnaar van de dood!

Ook door dit vers klinken Roomsche klanken,
maar het is tóch een verkondiger van het blijde
Paaschevangelie, van rijke kracht ook voor de Pro-
testantsche Christenheid.

C. T.

¹⁾ lerke = leeuwewik.
²⁾ pinten = versieren.
³⁾ 't jok = het juk.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

A.V.O.

II. Waarheen?

In ons vorig artikel zagen we, welk een groot
aantal menschen er tot de onvolwaardige arbeids-
krachten moeten worden gerekend, hetzij door ge-
boorte of uit andere oorzaken: ziekte, ongevallen,
enz.

En nu wint hoe langer hoe meer de overtuiging
veld, dat het niet aangaat, alleen de volwaardigen
arbeid te verschaffen, maar dat het ook maat-
schappelijk beter en juist is, al deze gedeelte-
lijke krachten ook te doen deelnemen aan het pro-
ductieproces, inplaats van ze als onnutte arbeiders
den wijngaard uit te werpen, door ze in inrich-
tingen op te bergen, waar ze zoo goed als geen
werk doen, dat eenige waarde heeft. Dit is een
kwestie van volksofvoeding; het doen doordringen
van de gedachte, dat al deze gebrekkigen, voorzoo-
ver ze kunnen, ook moeten meewerken aan de
voortbrenging ten bate van het geheel. Deze ge-
dachte zal moeten worden gepropageerd en ons
volk in al zijn geledingen ervan doordrongen, dat
het vooral in het belang van deze gebrekkige men-
schen zelf is, dat ze niet overal worden verstoot-
ten en uitgedreven, maar dat hun een bescheiden
plaatsje wordt gegund aan den maatschappelijken
dich. Want de gedachte, nergens voor nut te zijn,
is een wanhopige en het staalt en voedt op, als
men ontdekt, met geringe gaven toch iets te kun-
nen voortbrengen, dat waarde heeft.

Neem bijv. een blinde, die met groote zorg en
moeite zoover is gebracht, dat hij met het maken
van manden en het matten van stoelen in eigen
onderhoud kan voorzien. Wat een heerlijk gevoel,
het zonder oogen zoover te hebben gebracht. Wat
een dank aan God moet er in zoo'n hart leven
voor die onuitsprekelijke weldaad.

Nu weet ik wel, wat men zal tegenwerpen: dat
men op het oogenblik bij plaatsing van een onvol-
waardigen arbeider groote kans loopt, dat een vol-
waardige ervoor de straat op wordt gestuurd. In-
derdaad is er die kans. Maar... de oeconomische
toestand zal toch wel niet altijd zoo blijven, terwijl
we wel altijd de noodige onvolwaardige arbeiders
zullen behouden. Dus zou de zaak toch kunnen
worden aangepakt met het oog op betere tijden.
In dit verband wijs ik nog op een merkwaardig
verschijnsel: in Eindhoven en omgeving zijn geen
werkloze onvolwaardige arbeiders. Philips kan al-
les gebruiken, ook hen, die maar over een deel
van een normale arbeidskracht beschikken. Er is

voor hen altijd nog wel een plaatsje te vinden, waar
ze zich nuttig kunnen maken.

Het moet echter onbillijk worden geacht, dat de
volle last van werkloosheid met al de ellende als
naaleep hiervan, wordt gedragen door de maat-
schappelijk zwakken, die evenwel al genoeg te dra-
gen hebben. Daarom vragen we voor dezen ook
een plaatsje in de zon, een bescheiden plaatsje,
zeer zeker, maar dan toch een plekje om zich ook
te kunnen koesteren.

Ook zal er daarbij op moeten worden gelet, dat
niet de eene groep van onvolwaardige arbeiders
alles krijgt en een ander niets. De gebreken spreken
nu eenmaal verschillend tot het groote publiek.
Het meest in beklag is wel de blinde, terwijl het
groote publiek een doofstomme ietwat griezelig
vindt. En zoo zijn er allerlei variaties. We zullen
er toe moeten komen, dat er op dit gebied meerdere
billijkheid komt.

Als we zeggen, dat deze menschen zooveel moge-
lijk moeten meewerken aan het productieproces,
dan bedoelen we niet, dat ze alle een zelfstandige
betrokking zullen moeten krijgen. Voor de besten
zal dit zeer zeker mogelijk zijn: de meeste doof-
stommen bijv. die de Instituten verlaten, kunnen
zich maatschappelijk goed redden en hebben geen
behoefte aan specialen steun, evenals sommige blinden
en vele andersoortig lichamelijk gebrekkigen.
Er is echter ook een groote groep, die zich niet
zelfstandig in het leven kan redden: een belangrijk
aantal blinden, vele achterlijken, die niet voldoende
van een vak konden leeren of die door hun eigen-
aardige, soms prikkelbare natuur minder geschikt
zijn om in een gewone betrekking te worden ge-
plaatst of gehandhaafd.

Eveneens de karakterzwakken, die wegens hun
verkeerde neigingen beter niet in de volle maat-
schappij kunnen geplaatst zijn, maar in een klei-
nere omgeving met beter toezicht.

Wat moeten we met al deze soorten menschen
doen?

Voor hen is de oplossing: stichting van werk-
plaatsen, waar ze dagelijks, soms zelfs 's avonds,
kunnen komen werken of op aangename wijze en
onder behoorlijke leiding hun tijd doorbrengen, zoo-
dat ze zooveel mogelijk aan verkeerde invloeden
onttrokken zijn.

We zullen dus in alle plaatsen van eenige be-
teekenis moeten komen tot de oprichting van een
of meer dergelijke werkplaatsen. In de kleinere
plaatsen zal dit wel een combinatie moeten wor-
den van allerlei soort onvolwaardige arbeiders, wat
ook wel wat vóór heeft: de stomme helpt den
blinde.

In de grootere plaatsen zal men allicht meer
dan één werkplaats krijgen, alleen al door het
feit, dat men er al werkinrichtingen heeft bijv. voor
blinden, die er niet zoo gemakkelijk toe zullen over-
gaan, nog groter last op zich te nemen, daar ze
alle al werk genoeg hebben, het hoofd boven water
te houden. We achten combinatie dan ook niet ge-
wenscht. De praktijk wijst trouwens uit, dat men
liefst zijn eigen gang gaat: in Amsterdam heeft
men al een heel aantal van dergelijke werkplaatsen.
Misschien is dit practisch ook maar het beste,
daar de verschillende soorten van onvolwaardige
arbeiders ook heel verschillende soorten van ar-
beid verrichten. Om nog maar te zwijgen van de
verschillen in levensopvatting, die ook hier schei-
ding brengen.

Maar dit staat wel vast, dat we zullen moeten
komen tot werkplaatsen voor de onvolwaardige
arbeiders in alle plaatsen van beteekenis, terwijl
dan daarom heen verschillende gebrekkigen in eigen
omgeving wonen, maar hun werk krijgen van de
werkplaats en het daaraan afleveren.

En wat er dan nog overblijft aan gebrekkigen zal
men moeten opbergen, zonder dat men van deze
menschen veel voordeel voor de maatschappij ver-
wacht: wat ze leveren is winst.

Nog even samenvattend komen we dus tot de
volgende verlangens: de beste der onvolwaardige
arbeiders zullen moeten worden geplaatst of her-
plaatst in het volle leven. De dan volgende groep
zal moeten worden geholpen aan werk op een voor
hen ingerichte werkplaats. De rest zal moeten wor-
den geplaatst in verplegingsinrichtingen, komen dus
in de handen van de Armenzorg.

Z.

A.

VAKWETENSCHAP EN PRAKTIJK.

Opsporing van strafbare feiten.

Prof. Dr. Hans Gross, die zich een welverdienden
naam verwierf op het gebied der opsporing, wees
reeds 30 jaar geleden in de voorrede van zijn boek
over dit onderwerp op de groote moeilijkheden,
voor welke de opsporings-ambtenaar zich gedurig
gesteld ziet.

Zelfs de rechter kan menigmaal aan een proces-
verbaal in zijn onopgesmukten vorm met den bes-
ten wil niet zien, hoeveel het aan weten en kunnen,
aan kracht en opoffering heeft gekost, om de een-

voudige en schijnbaar vanzelfsprekende toedracht
der zaak vast te stellen.

Naarmate de politie en justitie beter voor haar
taak werd opgeleid en allerlei nieuwe vindingen
de goede uitvoering dier taak bevorderden,
leerde ook de misdadiger (zij het vaak op eenige-
zins primitieve wijze) meer en meer daarvan ge-
bruik te maken en ontwaarde men bij hem van
overheidswege met begrijpelijke ontsteltenis eene
vak-scholing, die terecht tot ernstige bezorgdheid
aanleiding moest geven.

In ons land zijn met de opsporing der strafbare
feiten belast de officieren van justitie, de commis-
sarissen van politie, de burgemeesters van die ge-
meenten waar geen commissaris van politie is, de
officiieren en onderofficiieren der marechaussée en
de rijks- en gemeente-veldwachters.

Zooals vanzelf spreekt zal bij het ontdekken van
een misdrijf meestal het eerst de politie en veld-
wacht in de zaak worden gemoeid. Heeft deze
een deskundige (zooals in Amsterdam den bekwa-
men heer Van Ledden Hulsebosch) tot hare be-
schikking, dan zal zij onverwijld van diens diensten
gebruik maken, om bij het eerste onderzoek hulp
te verleenen. Wordt dit verzuimd, dan kan on-
herstelbare schade het gevolg zijn. Het is van
onberekenbaar groot belang, dat de sporen van
het misdrijf (de z.g. „stille getuigen") niet door
nonchalance of onvoldoende deskundigheid wor-
den uitgewischt. Peuterige kleinigheden, voor een
oppervlakkigen toeschouwer zonder eenige waarde,
kunnen niettemin het al of niet „slagen" eener
opsporing tengevolge hebben.

Nadat eens een inbraak was gepleegd met buiten-
gewoon goed gevolg, had men als eenige aanwijzing
een tasch met inbrekers-werktuigen, die echter geen
bijzondere kenteekenen droeg.

De politie-deskundige bekeek de city-bag wat
nauwkeuriger en vond in de voering een versch
gras-spruitje en een visch-haakje. Hij onderzocht
het spruitje mikroskopisch en concludeerde tot een
grassoort, dat alleen benoorden Amsterdam ge-
vonden wordt.

Een onmiddellijk in de daar gelegen vischrijke
gebieden (aan de hand van een bij de politie be-
rustende „bekenden"-lijst) ingesteld onderzoek
bracht aan het licht, dat inderdaad een dier „be-
kenden" een paar dagen tevoren in die omgeving
met vischtuig gezien was: hij bleek een der daders.

Zelf maakte ik in de practijk mee het geval,
dat één haar uit een valschen knevel tot opsporing
leidde bij diefstal, gepleegd door een z.g. „hotelrat".
De politie vond het in een gluten-potje op diens
hotelkamer; het bleek bij enorme vergrooing van
dezelfde samenstelling als de haren van den uit
het raam geworpen valschen knevel.

Meestal echter is geen speciaal-deskundige direct
ter plaatse aanwezig, en de gewone opsporings-
ambtenaar zal dan zijn vernuft en kennis moeten
ten toon spreiden. Schier alles, wat hij in zijn
leven geleerd heeft, kan hij eenmaal, waarschijnlijk
meermalen, in de uitoefening van zijn beroep ge-
bruiken. Alles, wat hij verzuimd heeft te leeren,
zal hij tenminste eenmaal zeer betreuren niet te
weten. Die kennis betreft soms slechts de dingen
uit het gewone dagelijksche leven. Scherp waar-
nemen en een ander maar-laten-vertellen: iets weten
doet ieder mensch, en van dat, wat hij beter weet
dan een ander, praat hij het liefst. Vooris is noodig
kennis van de streek, waar men werken moet, en
van personen, die van de plaatselijke toestanden
op de hoogte zijn.

Zoo is de één een ervaren jager, die bij het op-
zoeken van voet- en bloedsporen kan helpen. Een
tweede is een amateur-fotograaf, die misschien
gaarne bereid is, een anders niet te verkrijgen
photographie te maken van de plaats des misdrijfs
enz. Een derde heeft verre reizen gemaakt, kent
verschillende dialecten, en kan uitsluitsel geven,
wanneer het er op aankomt vast te stellen of een
aangehouden werkelijk het dialect der landstreek
spreekt, waar hij beweert vandaan te komen. Een
vierde, vijfde, zesde en zevende heeft bijzondere
paardenkennis, een goeden mikroscoop, een voor-
treffelijken speurhond, een uitstekenden verrekijker.

Speciaal komen de groote vorderingen, die de
fotographie in de laatste jaren gemaakt heeft, het
onderzoek te stade. Men beschikt tegenwoordig over
toestellen, die het mogelijk maken de onderzijde van
een schuifraam te kijken, zonder dat het noodig
is dit „uit" te nemen (hetgeen met het oog op on-
gerept-blijven van eventueel-aanwezige vingeraf-
drukken juist zoo gevaarlijk is). Men kan thans
een misschien „bezwarend" korreltje zand of specie
tegelijk sterk vergrooten en aldus-vergroot foto-
grafeeren.

Dit zijn slechts voorbeelden, om aan te toonen,
hoe de vooruitgang in de techniek aan de opspo-
ring van een misdrijf ten goede komt.

Is de misdadiger aanstonds bedacht op tegen-
weer, — niet altijd haat hem dit. Het is voorge-
komen, dat het gebruik van handschoenen, teneinde
vingerafdrukken te voorkomen, hem noodlottig
werd, daar een draad of pluise uit deze handbe-
scherming de politie een niet vermoede aanwijzing
gaf, die tot ontdekking leidde!

Ter plaatse van het misdrijf zal men evenwel
meestal niet over veel moderne hulpmiddelen be-
schikken.